

*Булах Ірина Валеріївна, кандидат архітектури,
асистент кафедри дизайну архітектурного середовища
Київського національного університету будівництва і архітектури*

**СВІТОВИЙ ДОСВІД ПРОЕКТУВАННЯ ЛІКАРЕНЬ
НЕВІДКЛАДНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ**

Сьогодні Україна має нагальну потребу оновлення державної системи охорони здоров'я. Уряд країни і Міністерство охорони здоров'я намагаються провести загальну реформу системи охорони здоров'я та виведення української медицини на європейський рівень. Всі ці організаційні рішення та кроки, безумовно, повинні знайти своє відображення в архітектурі нових сучасних медичних будівель, а також повинні бути вжиті відповідні заходи в разі проведення реконструкції та оновлення вже існуючих та функціонуючих медичних установ. Також слід зазначити, що одним з пріоритетних напрямків роботи Міністерства охорони здоров'я визначено покращення системи екстреної медичної допомоги в Україні, яка повинна відповідати пріоритетному розумінню цінності та важливості кожного людського життя.

Нажаль, зараз існує велика прірва між нагальними і гострими потребами з боку стану медичних установ України і реальними можливостями фінансування цих потреб з бюджетних коштів. Саме тому, на нашу думку, пріоритет у реорганізації та увазі слід відати медичним установам, які перш за все покликані на збереження людського життя та здоров'я – лікарні невідкладної медичної допомоги. Головне призначення Міської клінічної лікарні швидкої допомоги – надання цілодобової екстреної медичної допомоги. Саме сюди, в першу чергу, доставляються найбільш важкі хворі, які постраждали внаслідок нещасних випадків, при сильних отруєннях і в інших критичних ситуаціях. В ЛШМД працюють відділення лабораторної діагностики, терапії, неврології, онкології, хірургії, кардіології, переливання крові і травматології.

Якщо говорити про м. Київ, в якому мешкає близько 3 млн. осіб, то в місті є лише одна лікарня даного профілю. За функціональною організацією ця лікарня екстреної медичної допомоги має відділення: приймальне, інфарктне, невідкладної терапії, інтенсивної терапії загального профілю, інтенсивної терапії та невідкладних станів, блок інтенсивної терапії відділення хірургії хребта і спинного мозку, інтенсивної терапії та екстракорпоральної детоксикації, чотири хірургічних відділення, хірургії хребта і спинного мозку, операційне відділення, два травматологічних відділення, два нейрохірургічних відділення, спецтравматології, токсикології, судинної хірургії, відділення політравми, анестезіології, рентгенологічне відділення, відділення магнітно-ядерного резонансу, ультразвукової діагностики, фізіотерапевтичне відділення, ендоскопічної діагностики, клініко-діагностична лабораторія, відділення трансфузіології, патологоанатомічне відділення.

Київська міська лікарня невідкладної медичної допомоги на 740 койок, яка розташовується на Лівому березі Києва, знаходиться у дуже критичному стані, абсолютно не відповідаючи сучасним європейським нормам та стандартам до медичних установ. Окрім "застарілості" форми та занедбаного вигляду, відсутності

елементарного косметичного ремонту, лікарня фізично не справляється з навантаженням від міста-мільйонника. Особливості постійного ускладнення автомобільного взаємозв'язку між правим і лівим берегом Києва, викликаного нестачею мостових з'єднань відповідно до сучасних потреб міста, лише загострюють потребу у створенні додаткових нових лікарень невідкладної медичної допомоги. Найбільш доцільно, на наш погляд, починати нове будівництво на правому березі Києва, щоб хоча б частково знизити існуючі негативні аспекти. За розрахунками Київської міської державної адміністрації, сьогодні Київ потребує щонайменше 4500 койок, що дорівнює як мінімум 4 потужним лікарням подібного профілю. Виходячи з цієї гострої проблеми нестачі лікарень невідкладної медичної допомоги у столиці нашої держави, безумовної подібної потреби регіонів країни, у пошуках виходу з критичної ситуації, слід звернутися до сучасного світового досвіду проектування лікарень екстреної медицини.

Лікарня невідкладної медичної допомоги Logan Hospital у Квінсленді, яка була оновлена у 2015 р., зараз розрахована на 352 ліжка стаціонару (рис. 1). Лікарня забезпечує гостру медичну, хірургічну, реабілітаційну, материнську, кардіологічну, ортопедичну, ниркову та іншу невідкладну допомогу для дітей і дорослих. Слід зазначити, що в цій лікарні відбулося розведення потоків пацієнтів за віковими ознаками – є окремі пункти прийому для дітей і для дорослих. Кожен з цих двох блоків має власний сучасний дизайн, покликаний створити відповідні комфортні умови для відвідування пацієнтів, які безумовно повинні відрізнятися. Іншим яскравим прикладом установ подібного спектру слугує надсучасна будівля лікарні травматології та невідкладної медицини Dubai's Rashid Hospital у м. Дубай (ОАЕ), побудована у 2015 р. (рис. 2). Проект лікарні включає в себе шість нових спеціалізованих медичних центрів, 4-зірковий та 5-зірковий готель для проживання пацієнтів, квартири для розміщення персоналу, мечеть, озеро і озеленення на відкритих просторах. Головна будівля лікарні травматології та невідкладної медицини Dubai's Rashid Hospital має три 7-поверхові вежі, кожна з яких розрахована на 300 місць – в результаті чого загальна потужність лікарні становить 900 ліжок. Лікарня швидкої медичної допомоги у Сант-Антонія, запроектована архітектором М. Ремоном у 2009 р., має загальну площу 7100 м² і надсучасний об'ємно-просторовий дизайн, лаконічно вписаний в щільну міську забудову (рис. 3). Другим цікавим прикладом сучасної лікарні невідкладної допомоги може слугувати проект Held for GBGH Emergency Department, розташований у Мідленді, Онтаріо та частково побудований у 2014 р. (рис. 4). Ця лікарня зараз розрахована на відвідування 40000 пацієнтів на рік, має загальну площу 17000 м² і передбачає подальше розширення площі ще на 17000 м².

Список використаних джерел

1. Міністерство охорони здоров'я : офіційний інтернет-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.moz.gov.ua>.
2. Сучасні медичні установи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-architect.co.uk/hospital-architecture>.

Рис. 1. Лікарня невідкладної медичної допомоги Logan Hospital у Квінсленді (Австралія), 2015 р.

Рис. 2. Лікарня Dubai's Rashid Hospital (OAE), 2015 р.

Рис. 3. Лікарня в Сент-Антонія, 2009 р.

Рис. 4. Лікарня невідкладної медицини Held for GBGH Emergency Department, розташований у Мідленді, Онтаріо, 2014 р.

Рис. 5. Лікарня швидкої медичної допомоги LASALLE HOSPITAL Квібек (Канада), 2015 р.

Рис. 6. Лікарня невідкладної медицини Frankston Hospital Stage 3 and Emergency Department Frankston, Australia

Рис. 6. Університетська міжнародна лікарня CHUM, Монреаль